

WOONLOCATIE GROTE BRAAK - SCHIJNDEL

ONDERBOUWING STEENUIL - POPULATIEONDERZOEK

Opdrachtgever:

Ruimte voor Ruimte CV

Projectnr:

RVR001

Datum:

11 oktober 2023

WOONLOCATIE GROTE BRAAK - SCHIJNDEL

ONDERBOUWING STEENUIL - POPULATIEONDERZOEK

Opdrachtgever:	Ruimte voor Ruimte CV
Projectnr:	RVRO01
Rapportnr:	RVRO01-RAP-Populatieonderzoek Steenuil-V2.1
Status:	Definitief
Datum:	11 oktober 2023

T 088 - 33 66 333
F 088 - 33 66 099
E info@kragten.nl

© 2023 Kragten
Niets uit dit rapport mag worden veelelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook zonder voorafgaande toestemming van Kragten. Het is tevens verboden informatie en kennis verwerkt in dit rapport ter beschikking te stellen aan derden of op andere wijze toe te passen dan waaraan in de overeenkomst toestemming wordt verleend.

Opsteller:

Verificatie:

Validatie:

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING.....	5
1.1	Aanleiding	5
1.2	Doelstelling.....	5
1.3	Leeswijzer	5
2	PLANVOORNEMEN.....	6
2.1	Huidige situatie.....	6
2.2	Toekomstige situatie.....	6
3	STEENUIL	8
3.1	Toelichting uitgevoerd onderzoek en resultaten	8
3.1.1	Verkennd flora- en faunaonderzoek	8
3.1.2	Nader soortenonderzoek.....	8
3.1.3	Contact ODBN	9
3.2	Toelichting huidige aanpak.....	9
3.2.1	Compenseren nestlocatie	9
3.2.2	Duurzaam versterken leefgebied	9
4	POPULATIEONDERZOEK	11
4.1	Vooronderzoek	11
4.2	Analyse.....	12
4.2.1	Eisen leefgebied steenuil.....	12
4.2.2	Potentiële locaties steenuil.....	12
4.3	Voorkeurslocaties	14
4.3.1	Locatie 1	14
4.3.2	Locatie 3.....	15
4.3.3	Locatie 4.....	16
4.3.4	Locatie 9.....	17
4.3.5	Locatie 19	18
4.4	Compensatie nestlocatie.....	19
4.5	Compensatie leef-/foeragegebied in relatie tot andere ontwikkelingen	20
5	CONCLUSIE.....	21
6	GERAADPLEEGDE LITERATUUR	22

TABELLEN

Tabel 1. Overzicht aantallen nestlocaties steenuilenwerkgroepen.....	11
Tabel 2. Overzicht kenmerken per potentiële locatie.....	14

AFBEELDINGEN

Afbeelding 1. Plan locatie (rode kader).....	6
Afbeelding 2. Ontwerptekening de Grote Braak. Bron Kragten.....	7
Afbeelding 3. Waarnemingen van steenuil (blauwe stip = roepend/balzend zingend, groene stip = foeragerend), nestplaatsen = rode stip gedurende in de directe omgeving van de planlocatie (rode stippellijn). Gele cirkel = functionele leefgebied 300 meter.....	8

Afbeelding 4. Meerjarig beeld steenuilnestplaatsen 2018-2022. De blauwe cirkel betreft nestlocatie E waarvan het territorium komt te vervallen. Bron: lokale steenuilenwerkgroepen.	11
Afbeelding 5. Overzicht van potentiële nieuwe territoria steenuil, de oranje cirkels met nummers 1-20.	13
Afbeelding 6. Voorkeurslocatie 1	15
Afbeelding 7. Voorkeurslocatie 3	16
Afbeelding 8. Voorkeurslocatie 4	17
Afbeelding 9. Voorkeurslocatie 9	18
Afbeelding 10. Voorkeurslocatie 19	19
Afbeelding 11. Nestkast steenuil.	20

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

In opdracht van ontwikkelingsmaatschappij Ruimte voor Ruimte CV (RvR) werkt Kragten aan de ontwikkeling van een woonlocatie in de kernrandzone van de kern Schijndel, gemeente Meierijstad. Hier heeft in augustus 2021 verkennend flora en fauna onderzoek plaats gevonden, waaruit gebleken is dat het plangebied mogelijk geschikt leefgebied is voor de steenuil. Hierdoor was niet uit te sluiten dat de steenuil een vaste rust- en verblijfplaats heeft binnen het plangebied. Daarnaast bestaat de mogelijkheid dat de weilanden binnen het plangebied onderdeel vormen als foerageergebied van de steenuil (Kragten, 2022a). Hiervoor is in februari en maart 2022 nader soorten onderzoek uitgevoerd voor de steenuil (Kragten, 2022b). Hieruit is geconcludeerd dat er in de omgeving van het plangebied één locatie is die onder druk komt te staan, als gevolg van de voorgenomen ontwikkeling van het plangebied. Het betreft een steenuilenkast die, in de huidige situatie, al beschikt over een beperkt en matig geschikt foerageergebied. Als gevolg van de ontwikkeling van het plangebied geldt op basis van het nader soorten onderzoek de aanname dat deze nestplaats niet duurzaam behouden kan blijven. Gezien de locatie van de steenuilenkast is het niet mogelijk om direct binnen of grenzend aan de foerageerbiotoop passende maatregelen te nemen. Derhalve is voorliggend populatieonderzoek uitgevoerd om vast te stellen op welke wijze er in het bredere gebied passende maatregelen getroffen kunnen worden om de lokale steenuilenpopulatie duurzaam te versterken.

1.2 Doelstelling

Het doel het populatieonderzoek is het verkrijgen van inzicht in de lokale ontwikkeling van de steenuilenpopulatie. Op basis van dit inzicht worden locaties gedefinieerd waar maatregelen genomen kunnen worden om de duurzame instandhouding van de steenuilenpopulatie te borgen. Deze rapportage wordt afgerond met een concreet advies van kansrijke locaties en passende maatregelen die hierbij genomen kunnen worden. Deze locaties zijn kortgesloten met lokale steenuilenwerkgroepen. Op basis van deze rapportage wordt samen met de lokale steenuilenwerkgroep gezocht naar concrete invulling van locaties als basis voor een ontheffingsaanvraag.

1.3 Leeswijzer

De rapportage van deze onderbouwing van de steenuil is als volgt opgebouwd:

- Hoofdstuk 2 beschrijft het plan voornemen met de geografische ligging, de huidige en de toekomstige situatie binnen het plangebied.
- In hoofdstuk 3 worden de uitgevoerde vooronderzoeken met resultaten beschreven. Hierbij wordt ingegaan op het verkennend flora- en faunaonderzoek en het nader soorten onderzoek, beiden uitgevoerd in 2022. Verder wordt in dit hoofdstuk de huidige werkwijze toegelicht, hierbij wordt ingegaan op het compenseren van de nestlocatie en het versterken van het leefgebied van de steenuil.
- In Hoofdstuk 4 wordt de analyse voor nieuwe nestlocaties voor de steenuil beschreven. Hierin staat het vooronderzoek beschreven waarbij de nestlocaties van de steenuil gedurende de jaren 2018-2022 gegeven worden. Ook worden hier de eisen voor het leefgebied van de steenuil gegeven. Op basis van deze data worden de potentiële nieuwe nestlocaties beoordeeld. Hieruit komen voorkeurslocaties naar voren die verder uitgewerkt zijn. Als laatste wordt hier de compensatie van de nestlocatie en het aanvullend compenseren van het leefgebied beschreven.
- In hoofdstuk 5 worden de conclusies van dit rapport opgenomen.
- Hoofdstuk 6 beschrijft tot slot de gebruikte literatuur.

2 PLANVOORNEMEN

In dit hoofdstuk worden de belangrijkste gegevens ten aanzien van de voorgenomen ingrepen binnen het plangebied weergegeven. Eerst wordt ingegaan op de geografische ligging en de huidige situatie. Vervolgens worden de voorgenomen ingrepen en het toekomstig gebruik van het plangebied kort beschreven.

2.1 Huidige situatie

Het plangebied is gelegen in de driehoek Plein-Langstraat-Venushoek, aan de zuidwest kant van Schijndel (afbeelding 1). Het plangebied bestaat uit een agrarisch bedrijf met daaromheen agrarische gronden, Plein 21. Verder staat er binnen het plangebied een woning met een grote achtertuin aan Plein 23, deze tuin beschikt over meerdere kassen en een moestuin. Naast deze woning bestaat de rest van de bebouwing uit enkele schuren en stallen. Het overige deel van het perceel bestaat uit kleinere percelen die momenteel als grasland worden gebruikt, wat deels begraaasd wordt door runderen. Aan de noordkant grenst het plangebied aan bebouwing, de overige delen grenzen aan agrarisch buitengebied. Dwars door het plangebied loopt een zandpad in noord-duidelijke richting.

Afbeelding 1. Plan locatie (rode kader)

2.2 Toekomstige situatie

Ten behoeve van de ontwikkeling wordt het agrarisch bedrijf inclusief de bijbehorende stallen aan Plein 21 gesaneerd. De twee bestaande agrarische bedrijfswoningen worden omgevormd tot twee reguliere woningen.

Het initiatief voorziet in een divers woningbouwprogramma voor verschillende doelgroepen, waarbij ten minste 25% van het programma bestaat uit sociale huur. Van de in totaal 241 woningen, zijn 210 woningen ter plaatse van de agrarische gronden tussen de straten Plein, Langstraat en Venushoek voorzien en 31 woningen ter plaatse

van de percelen M77 en M628 aan Plein. De ontwikkeling van deze gehele woonlocatie wordt de Grote Braak genoemd (afbeelding 2).

Afbeelding 2. Ontwerptekening de Grote Braak. Bron Kragten

3 STEENUIL

3.1 Algemeen

In dit hoofdstuk worden uitgevoerde onderzoeken met resultaten kort beschreven. Navolgend wordt ingegaan om het advies dat is ingewonnen bij het ODBN inzake de vervolgaanpak. Specifiek het populatieonderzoek en de daaruit voortvloeiende compenserende en mitigerende maatregelen.

3.2 Toelichting uitgevoerd onderzoek en resultaten

3.2.1 Verkennend flora- en faunaonderzoek

Tijdens het verkennend flora- en faunaonderzoek (Kragten, 2022a) kon de aanwezigheid van de steenuil niet op voorhand uitgesloten worden. Het plangebied is mogelijk geschikt leefgebied voor de steenuil, waardoor niet viel uit te sluiten dat de steenuil een vaste rust- en verblijfplaats heeft binnen het plangebied. Daarnaast bestaat de mogelijkheid dat de weilanden binnen het plangebied onderdeel vormen van het foerageergebied van de steenuil. Vervolgonderzoek naar de steenuil was noodzakelijk om dit aan te tonen.

3.2.2 Nader soortenonderzoek

Naar aanleiding van het verkennend flora- en faunaonderzoek, is in de periode februari - april 2022 (Kragten, 2022b) een nader onderzoek naar het voorkomen van de steenuil uitgevoerd. Aanvullend hierop heeft contact met de steenuilenwerkgroep (NMC Schijndel- Zuid) plaatsgevonden voor meer informatie over de aanwezigheid van nestkasten en broedresultaten van de steenuil in de directe omgeving. Hierbij is er onderzoek gedaan naar vijf bewoonde nestkasten rondom het plangebied (afbeelding 3).

Afbeelding 3. Waarnemingen van steenuil (blauwe stip = roepend/balzend zingend, groene stip = foeragerend), nestplaatsen = rode stip gedurende in de directe omgeving van de planlocatie (rode stippellijn). Gele cirkel = functionele leefgebied 300 meter.

Dit leidde tot de volgende conclusies: Het functionele leefgebied van nestlocaties A-D hebben geen overlap met het plangebied. Een effect op deze territoria kon derhalve op voorhand worden uitgesloten. Echter heeft nestlocatie E, dat aanwezig is op Langstraat 4 in Schijndel, en het hierbij behorende functionele leefgebied een significante overlap met het plangebied. Dit territorium komt dusdanig onder druk te staan dat deze locatie niet duurzaam behouden kan worden, als gevolg van de afname aan foerageerbiotoop.

3.2.3 Contact ODBN

Omdat de nestplaats zonder maatregelen niet duurzaam behouden kan blijven, maar er ook onvoldoende ruimte binnen het bestaande territorium van deze nestlocatie beschikbaar is voor compensatie, vraagt deze casus een afweging van belangen op hoger niveau. Als oplossingsrichting zien wij hierbij, ondersteunend door bevindingen van de lokale steenuilenwerkgroepen (en het aanwezige aantal nestlocaties), kansen in het uitvoeren van een analyse van de steenuilenpopulatie in een bredere context. Hierbij kunnen er bijvoorbeeld compenserende maatregelen getroffen worden die bijdragen aan de duurzame instandhouding van de lokaal aanwezige populatie en niet specifiek voor het territorium van nestkast E.

We hebben dit voorgelegd aan de Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN), bevoegd gezag binnen de provincie Noord-Brabant voor de Wet natuurbescherming (Wnb). Hoewel vooroverleg niet mogelijk was, is ons per mail (d.d. 14-02-2023) medegedeeld dat het mogelijk is om mitigerende maatregelen binnen de gehele populatie te treffen, aangezien het er in de Wnb om gaat dat de algemene staat van instandhouding niet in het geding komt en dus niet zozeer focust op één territorium.

Een voorwaarde is wel dat de realisatie van nieuw leefgebied beschikbaar dient te zijn voor een nieuw territorium (nieuw koppel) en dus niet gelegen is binnen een bestaand steenuilenterritorium.

3.3 Toelichting huidige aanpak

3.3.1 Compenseren nestlocatie

Zoals eerder benoemd komt nestlocatie E, aanwezig op Langstraat 4 te Schijndel, dusdanig onder druk te staan dat deze locatie niet duurzaam behouden kan worden. Om aan de wettelijke verplichting van compensatie te voldoen, zal voor deze locatie gecompenseerd moeten worden. Hiervoor zullen minimaal twee nieuwe verblijfsplaatsen gerealiseerd moeten worden. Hierbij is het belangrijk om grenzend aan bestaande territoria te zoeken naar nieuwe locaties, waar een passend biotoop voor de steenuil aanwezig is. Compensatie dient plaats te vinden in de vorm van een steenuilenkast op een geschikte locatie of het verschaffen van toegang tot gebouwen tussen dakbedekking en isolatielaag (of anderszins geschikte holte) (BJ12, 2017). Hierbij is het belangrijk om buiten bestaand territorium te zoeken naar nieuwe locaties, waar geschikt biotoop voor de steenuil aanwezig is.

3.3.2 Duurzaam versterken leefgebied

Het nieuwe leefgebied moet van voldoende omvang en kwaliteit zijn om het territorium in stand te houden. Hierbij moet afhankelijk van de situatie bekeken worden of er een vergelijkbaar oppervlak aan leefgebied gerealiseerd kan worden of dat er juist meer nodig is of met minder volstaan kan worden (BJ12, 2017). Dit gebaseerd op de kwaliteit van het beschikbare leefgebied voor de steenuil. Als habitatkwaliteit wordt verbeterd, biedt het gebied meer plaats voor steenuilen. Door een gebied juist in te richten, is meer plaats voor broedparen door een betere habitatkwaliteit (BJ12, 2017). Deze aanvullende maatregelen mogen niet ten koste gaan van leefgebied van zittende broedparen.

Mogelijke maatregelen voor fysieke verbetering die het kennisdocument van BJ12 (2017) noemt zijn:

- Realiseren van voldoende beschikbaar foerageergebied
- Zorgen voor voldoende dekkingmogelijkheden door de aanplant van bijvoorbeeld (knot) boomsingels en struwelen en door het aanbrengen van takkenhopen, takkenrillen, los gestapelde stenen of houtblokken.
- Zorgen voor voldoende zit- en uitkijkposten, bijvoorbeeld door het aanbrengen van paaltjes.

- Zorgen voor voldoende rust en voor bescherming tegen bijvoorbeeld predatoren, verdrinking en doorvallen door een schoorsteen.
- Nemen van maatregelen om verkeersslachtoffers onder steenuilen, te voorkomen. Die maatregelen kunnen bijvoorbeeld gericht zijn op het beperken van de intensiteit of de snelheid van het verkeer.
- De herstelmaatregelen worden getroffen binnen een straal van 200 meter van de (potentiële) nestplaats, maar niet binnen het territorium van een ander broedpaar.
- Realiseren van voldoende geschikt leefgebied voor evenveel vervangende territoria als er verloren gaan.
- De maatregelen moeten tijdig gerealiseerd zijn om te kunnen functioneren
- Het effect van de te nemen maatregelen moet duurzaam genoeg zijn.
- De effectiviteit van de maatregelen moet gemonitord worden.

4 POPULATIEONDERZOEK

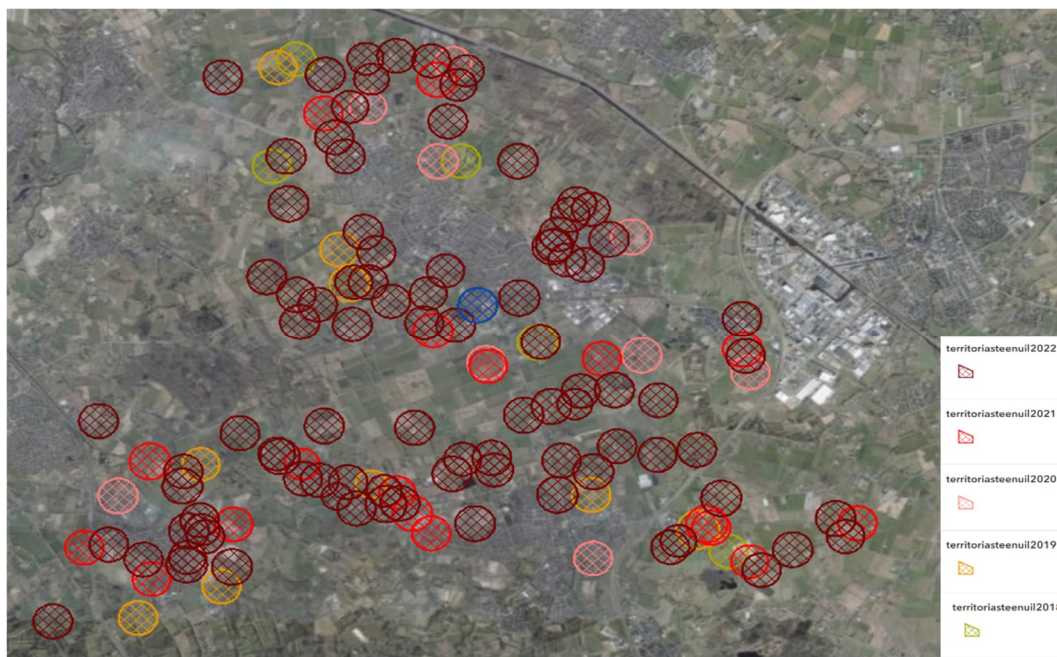
4.1 Vooronderzoek

Voor meer inzicht in de aanwezige lokale steenuilen populatie, is Brabants landschap (coördinator lokale steenuilwerkgroepen) gevraagd informatie te delen van de nestlocaties van de steenuil rond het plangebied. Deze informatie komt van vier lokale steenuilenwerkgroepen (Schijndel-Noord, Schijndel-Zuid, Liempde en Sint-Oedenrode). De ontvangen data beschikken over de bekende nestlocaties over de periode van 2018 tot 2022 (zie tabel 1).

Tabel 1. Overzicht aantallen nestlocaties steenuilenwerkgroepen

Steenuilenwerkgroep	2018	2019	2020	2021	2022	Totaal
Sint-Oedenrode	1	3	1	9	37	51
Schijndel Zuid	1	0	4	2	21	28
Schijndel Noord	3	3	3	3	22	34
Liempde	0	3	1	4	13	21
Totaal	5	9	9	18	93	134

Vanuit deze data is een meerjarig beeld van dit gebied gecreëerd als het gaat om nestlocaties van de steenuil (afbeelding 4). Uit de verkregen data wordt duidelijk dat er een sterke toename van nestlocaties in 2022 ten opzichte van eerdere jaren (2018-2021). Echter, aangezien er bij de verkregen data geen aanvullende data geleverd is, is het niet duidelijk wat de oorzaak van deze toename is. Een plotse toename van het aantal gevestigde steenuilen is onwaarschijnlijk. Het ligt meer voor de hand dat de oorzaak van deze toename ligt bij het beter registreren van aanwezige nestplaatsen of het vaker controleren hiervan. Het doel van deze inventarisatie is het in kaart brengen van de (verspreiding van) steenuilterritoria. Waarom er in 2022 plots meer territoria in kaart zijn gebracht is daarmee van ondergeschikt belang.

Afbeelding 4. Meerjarig beeld steenuilnestplaatsen 2018-2022. De blauwe cirkel betreft nestlocatie E waarvan het territorium komt te vervallen. Bron: lokale steenuilenwerkgroepen.

4.2 Analyse

Voor de beoordeling van potentiële locaties voor de steenuil is gebruik gemaakt van de verkregen data van voorgaande nestplaatsen met territoria van de vier lokale steenuilenwerkgroepen. Hierbij is gekeken waar in de omgeving passende locaties zijn voor nieuwe territoria voor de steenuil, om overlap met bestaande territoria van de jaren 2018-2022 te voorkomen. Vervolgens is bij deze locaties op basis van expert judgement en met behulp van luchtfoto's gezocht naar een passend biotoop voor de steenuil. De eisen voor het leefgebied zijn hieronder beschreven.

4.2.1 Eisen leefgebied steenuil

Voor het in kaart brengen van potentiële nieuwe locaties voor de steenuil is het kennis document Steenuil geraadpleegd (Blj12, 2017). Hier wordt een opsomming gegeven voor belangrijke aspecten voor een passend habitat. Gebruikelijk leeft de steenuil op erven van woningen, boerderijen, cultuurlandschap of aan dorpsranden.

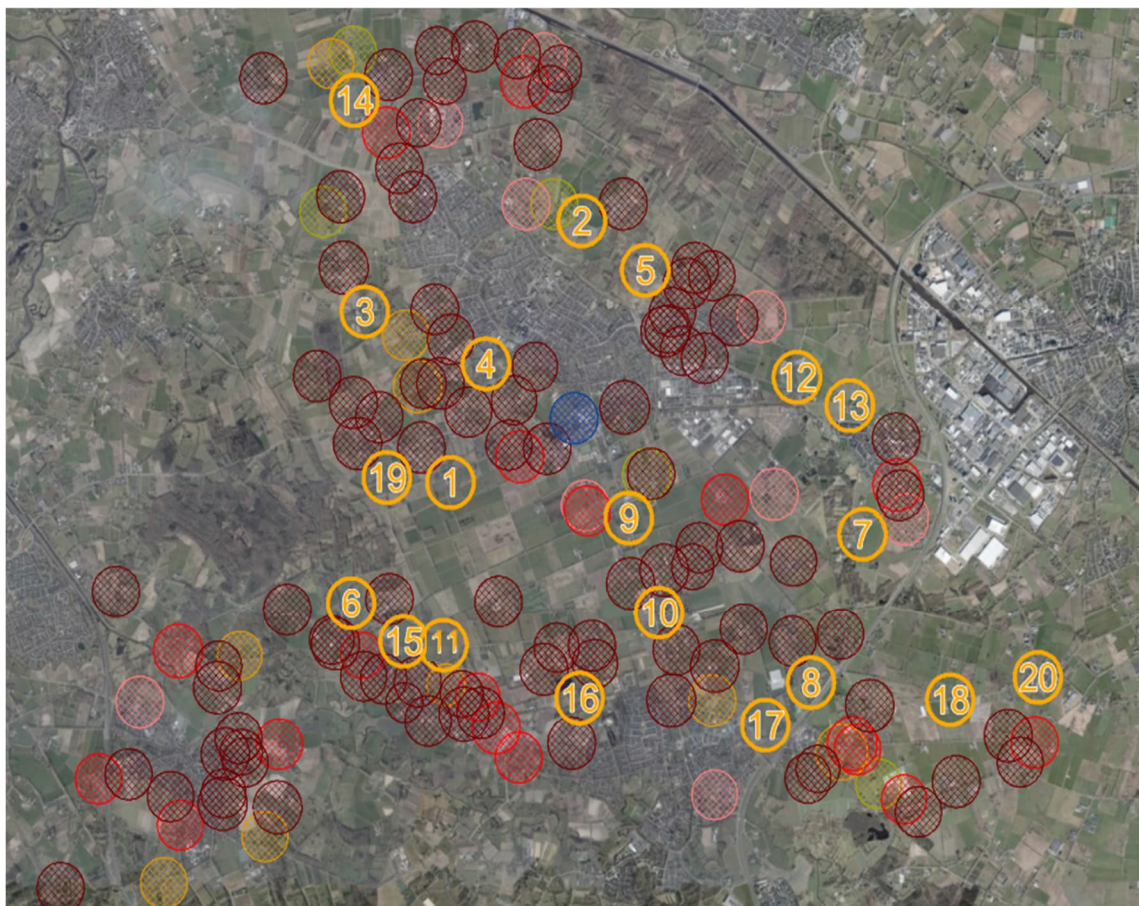
Het leefgebied ziet er als volgt uit:

- Een open tot halfopen landschap met een afwisselend korte en verruigde vegetatie.
- Erven met bebouwing, beplanting, tuinen, moestuinen en weilandjes met (hobby)vee.
- Voldoende nestplaatsen in boomholten, nestkasten of nauwe ruimten in gebouwen, bijvoorbeeld tussen de dakbedekking en het beschot.
- Een gevarieerd aanbod van prooien zoals muizen, regenwormen en insecten.
- Voldoende zit- en uitkijkposten om te foerageren en om te rusten.
- Geen verstoring en versnippering door grote wegen.
- Geen gebruik van insecticiden of andere pesticiden in het territorium of in de directe omgeving.

Kort gemaaide of begraasde weilanden zijn belangrijk voor het vangen van regenwormen en veldmuizen. In houtwallen, houtstapels en ruigtes zijn insecten zoals meikevers, loopkevers, nachtvlinders en rupsen te vinden. Plekken waar veel muizen zijn, zoals veestallen, opslagplaatsen en houtstapels, zijn belangrijk voor de voedselvoorziening, ook in de winter. Schuurtjes, houtsingels en lanen zorgen voor schuilplaatsen. Bomen met holten, (vooral onder de daken van) toegankelijke gebouwen en steenuil kasten zijn geschikte broedplaatsen. Als de plekken met voedsel zich dicht bij de nestplek bevinden, hoeven de vogels minder ver te vliegen om voldoende eten voor zichzelf en voor de jongen te vinden (Blj12, 2017).

4.2.2 Potentiële locaties steenuil

Voor het te verplaatsen territorium van de steenuil in Schijndel, zijn twintig potentiële locaties. Deze locaties voldoen allen aan de eis om geen overlap te hebben met territoria uit de jaren 2018-2022. Ook voldoen deze aan de eisen van het leefgebied van de steenuil. Deze locaties zijn in afbeelding 5 aangeduid, waarbij de cirkel de grootte heeft van het functionele leefgebied van de steenuil (straal 300 meter).

Afbeelding 5. Overzicht van potentiële nieuwe territoria steenuil, de oranje cirkels met nummers 1-20.

Per locatie wordt in tabel 1 een overzicht gegeven van aanwezige kenmerken per locatie. De locatienummers komen overeen met de aangegeven locaties in afbeelding 5.

Tabel 2. Overzicht kenmerken per potentiële locatie

Kenmerken / Locaties	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Kleinschalige erven										
Hoge dichtheid erven										
Lage dichtheid erven										
Variatie aan bebouwing										
Tuinen met variatie aan begroeiing										
Moestuin										
Enkele bomen										
Bomenrijen										
Graslanden										
Bouwlanden										
Bosranden										
Struwelen										
Hagen										
Houtwallen										
Recreatie terrein										
Fruitteelt										
Glastuinbouw										
Korte afstand tot drukke weg										
Kenmerken / Locaties	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Kleinschalige erven										
Hoge dichtheid erven										
Lage dichtheid erven										
Variatie aan bebouwing										
Tuinen met variatie aan begroeiing										
Moestuin										
Enkele bomen										
Bomenrijen										
Graslanden										
Bouwlanden										
Bosranden										
Struwelen										
Hagen										
Houtwallen										
Recreatie terrein										
Fruitteelt/Boomteelt										
Glastuinbouw										
Korte afstand tot drukke weg										

4.3 Voorkeurslocaties

Op basis van de uitgevoerde data-analyse en expert judgement zijn van de boven genoemde locaties, locatie 1, 3, 4, 9 en 19 gekozen als locaties die zondermeer geschikt geacht worden als toekomstig steenuitterritorium. Naast de geschiktheid van locaties op basis van eisen aan het leefgebied liggen deze locaties buiten de aanwezigheid van bestaande territoria maar wél in de directe nabijheid. Tevens zijnde deze locaties gelegen op relatief korte afstand van het te komen vervallen territorium.

Het is van belang om te benadrukken dat er wellicht meer geschikte locaties zijn binnen het zoekgebied. In een eerste stap legt dit onderzoek focus op deze locaties. Deze worden navolgend dan ook toegelicht.

4.3.1 Locatie 1

Op deze locatie (zie afbeelding 6) zijn meerdere kleinschalige erven aanwezig met variatie aan bebouwing. Zo zijn er verschillende woningen en kleine schuurtjes aanwezig, maar ook een enkele grote (vee) schuur. Een van de woonpercelen bevat ook een moestuin. Verder is dit gebied relatief open met verschillende (agrarische) graslanden, met aan de noordzijde van deze locatie enkele bouwlanden. Ook zijn er op verschillende plaatsen kleine loofbossen aanwezig binnen deze locatie. De bosranden van deze loofbossen dienen als uitkijk- en schuilplaats.

Ook zijn de gras- en bouwlanden allen omringt met verschillende bomen die een vergelijkbare functie bieden als de bosranden. Deze locatie bevat daarnaast een variatie aan bermen, sloten en struiken. Binnen dit gebied is naar verwachting voldoende foerageergebied voor de steenuil, net als een variatie aan uitkijk en schuilplaatsen. Binnen dit gebied moet wel nog een passende nestplaats aangewezen of gecreëerd worden.

Afbeelding 6. Voorkeurslocatie 1

4.3.2 Locatie 3

Deze locatie (zie afbeelding 7) bevat een grote variatie aan kleinschalige erven. Binnen deze locatie zijn verschillende woonterreinen aanwezig. Hierdoor is er een grote variatie aan bebouwing te vinden. Zo zijn er naast woningen verschillende kleine schuurtjes en enkele grote (vee) schuren aanwezig. De verschillende woonerven hebben tuinen met een grote variatie aan begroeiing, waar zowel verschillende bomen als hagen en struiken aanwezig zijn. Verder is dit gebied erg open met verschillende (agrarische) graslanden en een enkel bouwland. Aan de noordzijde van deze locatie is loofbos aanwezig wat bosranden biedt die dienen als schuil- en uitkijkplaats voor de steenuil. Ook hier zijn langs enkele graslanden bomenrijen aanwezig die eenzelfde functie bieden als de bosrand. Dit gebied beschikt daarnaast over verschillende bermen, sloten en struiken. Binnen dit gebied is naar verwachting voldoende foerageergebied voor de steenuil, net als een variatie aan uitkijk en schuilplaatsen. Binnen dit gebied moet wel nog een passende nestplaats aangewezen of gecreëerd worden.

Afbeelding 7. Voorkeurslocatie 3

4.3.3 Locatie 4

Van deze vijf locaties is op deze locatie (zie afbeelding 8) de meeste bebouwing aanwezig. Hier is een grote variatie aan bebouwing aanwezig. Hier zijn met name grote woon percelen aanwezig die zowel woningen als verschillende formaten schuren aanwezig bevatten. De tuinen bieden een grote variatie aan begroeiing, met zowel bomen, hagen en grasland. Binnen deze locatie valt een school van het voorgezet onderwijs. Dit deel is wat minder geschikt voor de steenuil. Te midden van deze locatie zijn verschillende (agrarische) graslanden aanwezig en enkele bouwlanden. Met enige spreiding zijn hier een aantal bomen rijen aanwezig en heeft een enkel perceel een hogere dichtheid aan gemengd bos. Dit samen kan dienen als uitkijk- en schuilplaats voor de steenuil. De hogere dichtheid aan bomen zijn met name te vinden binnen de tuinen van woonpercelen. Dit gebied beschikt over een grote variatie aan bermen, sloten en struiken. Binnen dit gebied is naar verwachting voldoende foerageergebied voor de steenuil, net als een variatie aan uitkijk en schuilplaatsen. Binnen dit gebied moet wel nog een passende nestplaats aangewezen of gecreëerd worden.

Afbeelding 8. Voorkeurslocatie 4

4.3.4

Locatie 9

Op deze locatie (zie afbeelding 9) zijn enkele kleinschalige erven aanwezig. Ook bevinden zich hier groot bedrijventerrein. Dit deel is ongeschikt als leefgebied voor de steenuil. Op de verschillende kleinschalige erven, zijn zowel woningen als andere bebouwing als schuren aanwezig. De verschillende tuinen en erven op deze locatie hebben een variatie aan begroeiing. Er zijn verschillende hagen, bomen en bomenrijen aanwezig. Verder wordt deze locatie voor een groot deel gevuld met verschillende graslanden en enkele bouwlanden. Verder zijn hier enkele kleine oppervlakten met loofbos aanwezig, net als verschillende bomenrijen. Dit samen kan dienen als uitkijk- en schuilplaats voor de steenuil. De hogere dichtheid aan bomen zijn met name te vinden binnen de tuinen van woonpercelen. Dit gebied beschikt over een grote variatie aan bermen, sloten en struiken. Binnen dit gebied is naar verwachting voldoende foerageergebied voor de steenuil, net als een variatie aan uitkijk en schuilplaatsen. Binnen dit gebied moet wel nog een passende nestplaats aangewezen of gecreëerd worden.

Afbeelding 9. Voorkeurslocatie 9

4.3.5

Locatie 19

Van deze vijf locaties is op deze locatie (zie afbeelding 10) de minste bebouwing aanwezig. De bebouwde percelen die hier aanwezig zijn hebben enige spreiding. Het gaat hierbij met name om woningen met tuinen met een variatie aan begroeiing van zowel bomen, hagen, struiken en grasland. Een enkele tuin heeft een moestuin. Op deze percelen is vaak ook een variatie aan schuren te vinden. Verder is er een enkel agrarisch bedrijf aanwezig, ook hier staan er verschillende gebouwen op dit perceel. Ook valt binnen dit gebied een drinkwaterbedrijf, Brabant Water. Binnen deze locatie is voor een groot deel bouwland te vinden en met enkele spreiding verschillende (agrarische) graslanden. Aan de zuidzijde van deze locatie vindt ook boomteelt plaats. Dit gebied beschikt verder over verschillende bomenrijen en een stuk loofbos. Dit samen biedt verschillende uitkijk- en schuilplaatsen. Verder zijn hier verschillende bermen en enkele sloten aanwezig. Binnen dit gebied is naar verwachting voldoende foerageergebied voor de steenuil, net als een variatie aan uitkijk en schuilplaatsen. Binnen dit gebied moet wel nog een passende nestplaats aangewezen of gecreëerd worden.

Afbeelding 10. Voorkeurslocatie 19

4.4 Compensatie nestlocatie

Op 17 augustus 2023 is er in overleg met de lokale steenuilenwerkgroep Schijndel zuid afgesproken dat de steenuilenwerkgroep zelf de leiding neemt in het verkennen van mogelijkheden voor nieuwe nestplaatsen voor de steenuil. Vanwege de goede gebiedskennis en de vaak goede relaties met de lokale bewoners, zal de steenuilenwerkgroep zelf de vereiste nestkasten plaatsen en eventuele additionele maatregelen nemen in het versterken van het leefgebied. Hierbij wordt in eerste instantie gekeken naar de in par 4.3 beschreven voorkeurslocaties 1 en 19 gekeken worden, aangezien deze locaties binnen het invloed gebied van de steenuilenwerkgroep Schijndel zuid liggen.

Verder heeft de steenuilenwerkgroep Schijndel zuid de vrijheid gekregen om, rekening houdend met de kaders uit dit populatie onderzoek, zelf alternatieve locaties te beoordelen. Op basis van deze bevindingen wordt vervolgens de ontheffing aangevraagd.

De initiatiefnemer heeft reeds 6 nestkasten besteld via Brabants Landschap (afbeelding 11). Hiermee kan de werkgroep enerzijds de nestkasten plaatsen benodigd voor compensatie, anderzijds geeft dit ruimte om bestaande nestkasten, van bijvoorbeeld matige kwaliteit, te vervangen.

Afbeelding 11. Nestkast steenuil.

4.5 Compensatie leef-/foerageergebied in relatie tot andere ontwikkelingen

Bij het concreet worden van de compensatieopgave, waarbij conform bovenstaande uitwerking eerst een locatie gekozen wordt waar (in samenwerking met de steenuilenwerkgroep) nieuwe nestkasten geplaatst worden, wordt ook duidelijk in hoeverre hierbij nog aanvullende compensatie van leefgebied (bijvoorbeeld aanleg ruigten en struwelen) en het beheer hiervan noodzakelijk is. Deze inspanning wordt verder uitgewerkt in samenspraak met de steenuilenwerkgroep in het activiteitenplan voor de ontheffingsaanvraag.

De initiatiefnemer stelt vervolgens een bedrag ter beschikking om dit binnen de contouren van het populatieonderzoek in te zetten op duurzame versterking van het leefgebied. Het ter beschikking stellen van deze bijdrage wordt additioneel gedaan op het compenseren van de nestlocatie. En wordt dwingend vastgelegd in een anterieure overeenkomst met gemeente.

Voor het inrichten van leef- of foerageergebied voor de steenuil wordt samen met de lokale werkgroep én gemeente gezocht naar een passende locatie. Om de duurzame instandhouding van deze locatie vervolgens te borgen wordt bij voorkeur gezocht naar een locatie die ook in planologische zin te borgen is middels een instandhoudingsverplichting. Ook worden afspraken gemaakt over het beheer van deze locatie.

5 CONCLUSIE

Uit verkennend flora en faunaonderzoek en een nader soorten onderzoek, beide uitgevoerd in 2022, werd geconcludeerd dat de nestlocatie en het daarbij behorende territorium op Langstraat 4 te Schijndel niet behouden kon worden. Deze nestlocatie wordt gecompenseerd om aan de wettelijke verplichting te voldoen. Met het nemen van de voorgenomen maatregelen gericht op het compenseren van nestlocaties kan een duurzame instandhouding van de populatie gegarandeerd worden. De exacte nestlocaties en eventueel aanvullende compensatie van leefgebied worden in het activiteitenplan voor de ontheffingsaanvraag.

In dit activiteitenplan worden tevens afspraken geborgd ten aanzien van het beheer van de nestlocaties en eventuele compensatie van leefgebied. Eveneens zal hierin verwoord worden dat monitoring van de nieuwe nestlocaties een verplichting is in het kader van de Wnb. Ook dient het activiteitenplan te beschrijven hoe wordt omgegaan met het bestaande steenuilenterritorium.

Met de huidige aanpak wordt het verkrijgen van een ontheffing van de Wnb haalbaar geacht. In het bestemmingsplan wordt daarom een voorwaardelijke verplichting opgenomen die erop toeziet dat de beoogde ontwikkeling pas kan plaatsvinden nadat voornoemde maatregelen zijn genomen.

6 GERAADPLEEGDE LITERATUUR

Bijl 12, 2017. Kennisdocument steenuil

Kragten, 2022a. Verkennend flora- en faunaonderzoek woonlocatie de grote braak Schijndel. Rapportnummer: 20211007-RVR001-RAP-FF-2.0. Datum: 12 januari 2022.

Kragten 2022b. Toelichting vervolgstappen steenuil (Wnb). Kenmerk: RVR001-TOE-vervolgstappen-steenuil-V1.0. Datum: 12 april 2023.